Biverkningar efter allogen stamcellstransplantation

Efter din behandling finns det en risk att du drabbas av biverkningar. Nedan beskrivs vanliga biverkningar. Det är inte säkert att du kommer att drabbas av alla. Det är svårt att säga innan hur du kommer att må.

GVH (graft versus host)

Ibland kan de nya stamcellerna reagera mot din friska vävnad. Det kallas för graft versus host (GVH). GVH kan vara akut eller kronisk.

Akut GVH drabbar främst huden, tarmarna eller levern. Det kan komma veckorna efter transplantationen. Du får förebyggande medicin mot detta.

Kronisk GVH kan komma senare. Det kan drabba även andra organ.

Om GVH behöver behandlas så görs det främst med kortison, men även andra behandlingar finns.

Håravfall

Behandlingen skadar cellerna i hårsäckarna. Det gör att du tappar håret inom cirka 2 veckor. Håret börjar växa tillbaka efter cirka 3 månader. Du kan beställa en peruk i god tid före transplantationen.

Infektionskänslighet

Den höga dosen cytostatika gör att du blir mer känslig för infektioner. Du är som mest känslig cirka 5–7 dagar efter cytostatikabehandlingen. Du får förebyggande medicin mot infektioner. Om du får feber eller andra tecken på infektion, behandlas du ofta med antibiotika som dropp direkt i blodet.Efter några månader har immunsystemet återhämtat sig. Då kommer du att påbörja ett vaccinationsprogram för att bygga upp ditt grundskydd.

Du bör vara uppe så mycket som möjligt under dagarna, för att minska risken för lunginflammation. Det hjälper dig också att behålla din muskelstyrka. Du kan få hjälp av en fysioterapeut med andningstekniker och anpassad fysisk träning.

Blödning

Den höga dosen cytostatika gör att antalet blodplättar i blodet minskar. Det ökar risken att du drabbas av en blödning. Slemhinnorna i näsan och munnen blöder till exempel lättare. Du har även lättare att få blåmärken. Om dina nivåer av blodplättar blir för låga, kan du behöva få en transfusion av blodplättar.

Blodbrist, trötthet

Den höga dosen cytostatika gör att antalet röda blodkroppar i blodet minskar. Det gör dig trött. Om dina nivåer av röda blodkroppar blir för låga, kan du behöva få transfusion av röda blodkroppar. Det är vanligt bland personer som får den här behandlingen.

Fatigue

Det är vanligt att uppleva fatigue, alltså en extrem trötthet, lång tid efter transplantationen.

Diarré och ont i magen

Slemhinnan i magen och tarmen skadas av cytostatikan. Det kan göra att du får ont i magen och diarréer. Besvären brukar försvinna när de nya stamcellerna har kommit igång med att bilda nya vita blodkroppar.

Besvär i munnen

Slemhinnan i munnen och svalget skadas av cytostatikan. Det kan göra att du får ont i munnen och svalget. Du kan få svårt att äta och kan behöva näringsdropp. Besvären brukar försvinna när stamcellerna har kommit igång med att bilda nya vita blodkroppar. God men försiktig munvård är viktig. Då undviker du att få sår som kan orsaka blödningar och infektioner.

Illamående och dålig aptit

Behandlingen kan ge illamående och kräkningar. Du får medicin för att förebygga eller lindra detta. Behandlingen kan också ge ändrad smak. Det kan göra att du tappar lusten att äta. I så fall kan du få hjälp av personalen att få kontakt med en dietist. Det är viktigt att du får i dig näring under behandlingen. Därför kan du behöva näringsdrycker eller dropp.

Andra komplikationer

Även andra organ såsom njurar, lever, hjärta eller lungor kan påverkas av behandlingen. Din läkare berättar vilka biverkningar du kan få. Du kommer att få lämna prover och göra undersökningar för att kontrollera det. Du som har fått strålning mot hela kroppen kan på lång sikt få vissa komplikationer. Information om detta får du av din läkare.